

Prašina u oči

Na proslavi, nije jasno zašto, XXV. godišnjice suradnje Lijepe naše i Svjetske banke okupila se je krema prošle, sadašnje i vjerojatno buduće hrvatske politike. Govornici su se takmičili tko će više hvaliti značaj i ulogu Svjetske banke glede ostvarenih uspjeha u svakom, pa i gospodarskom, pogledu. Ni to nije bilo dosta pa su predstavnici Vlade, kako bi građani konačno spoznali kako Vlada brine za svoj narod, posebno, po mionistrstvima, naglašavali doprinos Svjetske banke boljitku Lijepe naše. Posebno je bila upečatljiva ministrica Blaženka Divjak.

Gospođa Blaženka Divjak nije mogla sakriti svoje ushićenje pred kamerama jer će Svjetska banka pomoći da učenici polaze nastavu u jednoj smjeni. Uz reformu obrazovanja koju provodi tako će njezin mandat obilježiti jednu epohu kojoj je na prvom mjestu bilo upravo obrazovanje. Povezujući navedene činjenice imat ćemo moderni sustav obrazovanja koji će generirati učinkovite i obrazovane građane na način kako to zahtjeva XXI. stoljeće. Tako glasi moj komentar nastupa ministrice Divjak.

Činjenice, međutim, govore kako je prethodna država učinila velik iskorak glede dostupnosti i standarda obrazovanja. Bez obzira na visoku razinu boljševizacije prethodni sustav obrazovanja iznjedrio je kadrove koji su na ravnopravnoj osnovi doprinosili svjetskoj znanosti. Od uspostave Lijepe naše obrazovni sustav ni nije učinio značajnijih pomaka. Što više, uspostava bolonjskog sustava obrazovanja učinili smo značajni korak nazad. Postojeća reforma obrazovanja umjesto da postane kontinuirani proces, jer se spoznaje dnevno mijenjaju, mi smo pristupili reformi „u paketu“ koja nije niti može biti rješenje.

Inzistiranje na materijalnom standardu je za pohvalu. Međutim, materijalni standard je određen materijalnim mogućnosti zemlje. Dobro je da djeca idu u bolje opremljene škole u kojima će se bolje osjećati. Međutim, institut obrazovanja nije stvar ugodnosti već mogućnost novih spoznaja kako bi bili učinkovitiji, humaniji, pa ako hoćete, domoljubniji.

Problem je hrvatskog obrazovnog sustava uloga i značaj učitelja u procesu obrazovanja. Učinkovita reforma je tek puka želja ako je ne provode najbolje obrazovani učitelji. Umjesto da učitelje cijenimo, u svakom pa i materijalnom pogledu, mi ih ostavljamo na društvenim marginama. Valja podsjetiti kako su mnoge značajne osobe iz hrvatske povijesti radile kao nastavnici u srednjim školama ili na fakultetima, kao što to svjedoče dokumenti još iz vremena

dvojne monarhije.

Ukratko rečeno, poželjno je da imamo što viši materijalni standard. To je ipak samo hardware. Ono što čini obrazovni sustav je software. Stoga, nema razloga za ushićenost. Što više, često isticanje nebitnih, iako poželjnih, čimbenika podsjeća na Potemkinova sela. Potemkinova sela imaju smisla ako postoji Katarina Velika. Nadam se da je vrijeme „velikih otaca“ i „velikih majki“ iza nas.

Posebno je bila impresivna izjava ministrice glede „slučaja ministrice Žalac“ kada je rekla kako je njezin položaj drugačiji od položaja ministrice Žalac, jer je ona ministrica znanosti i obrazovanja pa bi morala svojim primjerom pokazati što je primjereno ponašanje. Drugim riječima, gospođa Divjak je rekla kako bi dala ostavku. Jasno, to je priča za javnost. Kao što zna čitatelj osobno sam pisao ministrici da zaustavi bezakonje u Zaprešiću kojeg provodi gradonačelnik Turk u Veleučilištu, što je po zakonu u njezinoj nadležnosti, ali „od sto glasa, glasa čuti nije“.

Inče, o Svjetskoj banci sam nebrojno puta pisao. Jedan od najpoznatijih ekonomista današnjice nobelovac Stiglitz da je ostavku na mjesto glavnog ekonomiste Svjetske banke. Njegove ocjene njezina rada je zabrinjavajuća. Toliko o Svjetskoj banci.

Na kraju ću citirati New York Times povodom izdane knjige Johna Perkinsa: „Prikriveni ekonomski ubojica“.

„Prikriveni ekonomski ubojica vrhunski je profesionalac, plaćenik, u funkciji velikog kapitala, a cilj njegovog djelovanje uvjeriti zemlje Trećeg svijeta da su one strateški važne za ekonomiju SAD-a i da stoga prihvate zajmove u milijardama dolara. Njegova oružja su krivotvoreni financijski pokazatelji, podmićivanje, seks, i često – ubojstvo. Autor ovih ispovijedi pouzdan je svjedok, bio je jedan od njih!“